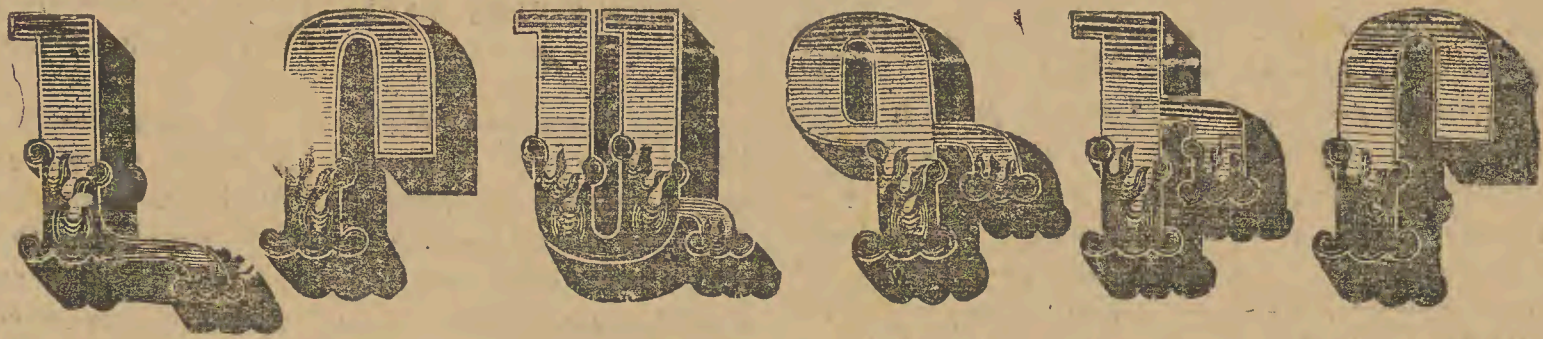

ՏՆՕՐԷՆ ԽՄՐԱԳԻՐ

ԵՒ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՏՃԱՆ

ԽՄՐԱԳՐԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա Բէրլինգի Բաղար

Խոսի Խառի գէմը Սամուր փո.

Հոգ Թիւ 12

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ՊԵՐՏԵՐԹԸ 1 ՂԵՆԻ ԹՈՒՂԹ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱՃԱՆԱՌՈՒԹԵԱՆ

ՊԵՐՏԵՐԹԸ

Կ. Պօլսոյ Համար

Տարեկան զրշ. 250

Վեցամսեայ » 130

Եռամսեայ » 70

Գաւառաց Համար

Տարեկան զրշ. 330

Վեցամսեայ » 170

Եռամսեայ » 90

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

Խառնակի թաղը իրաւամբ շատերէն վարժարանաց թաղ կոչուած է, մայրաքաղաքիս թաղերէն առաւել քան զամենը՝ յիշեալ թաղին մէջ բազմաթիւ վարժարաններ գտնուած ըլլալուն համար, ուր տակաւին այսօրուան օրս հայ մանկտեաց դաստիարակութեանը համար երեք հատ վարժարան կ'գտնուին:

Խառնակի ունի իրեն յատուկ Ս. Ներսիսեան երկսեռ ազգային վարժարանը, որ փոխնի փոխը մերթ բարգաւաճ և մերթ անշուք վիճակներէ անցնելով, չէ պարզած սակայն թաղային միւս ազգային վարժարաններէն աւելի բազմաթիւ ուսեալ և այլ և այլ գիւղերու մէջ ազգին օգտակար տնդամներ հասցնել, և ի՞նչ խառնակի Ս. Ներսիսեան վարժարանը ազգին մէջ միակ պարծենալու փառք մ'ունի նէ՝ այն ալ ասէ միայն: Հարկ չեմք համարիր խառնակի ազգ. վարժարանին պատկանելին եղող անձանց թըռաւահամարն ընել աստանօր, որոց մեծ մասը ցարդ կենդանի և ազգային ու հասարակաց պաշտօններու մէջ մեծկակ տեղեր բռնած են, նոցա պարկեշտութիւնն ու համեստութիւնը չվիրաւորելու համար:

Մինակ այս առթիւ քանի մը դիտողութիւններ քնել կու գնեք, խառնակի մէջ Հայոց համար միանգամայն և քանի մը վարժարանաց գոյութեանը և սորա առիթ տուող պատճառներուն նկատմամբ:

Եթէ յիշեալ գիւղը գտնուած վարժարաններէն իւրաքանչիւրը մէկ մէկ տեսակի կամ ազգի յատկացած լինէին, օրինակի համար ինչպէս էր ժամանակաւ Շահնազարեան վարժարանը: որ իւրեւ բարձրագոյն

կարգի դպրոց մը կ'համարուէր Ներսիսեան վարժարանէն երկու ուսանողաց համար, և կամ թէ այլ և այլ օտար ազգաց կամ ուսմանց ու արուեստից փերաբերեալ վարժարաններ լինէին, ասի շատ մեծ և գոհունակութեան արժանի բան մը եղած կ'ըլլար, տեսնելով որ իւրաքանչիւր աշակերտ՝ իր կարողութեանը, ընդունակութեանը, փափաքին և ճաշակին համեմատ՝ կրնար յատուկ վարժարաններ գտնել զիւրաւ և ի պատրաստի, հոգ իր ուսմանը կամ արուեստը ևս քան զկսկատարեալ գործելու համար:

Բայց դժբաղդաբար այնպէս չէ, այսօրուան օրս խառնակի թաղին մէջ գտնուած բոլոր դպրոցներն ալ, Ներսիսեան ազգ. երկսեռ վարժարանն ալ ի միասին առնելով, ամենքն ալ նախակրթական վարժարանի մը ընթացքն ունին և ոչ աւելի ինչ, այնպէս որ աշակերտք ինչ որ կուսանին մասնաւոր դպրոցներու մէջ՝ միևնոյն բանը կուսուցուին Ներսիսեան ազգ. վարժարանին մէջ ալ և փոխադարձաբար, այնպէս որ ամենքն ալ իրարմէ մեծ տարբերութիւն մը չունին ուսման ընթացից կամ բրօկրամին կողմանէ:

Իսկ ամենէն հետաքրքրականը օտ է թէ, յիշեալ մասնաւոր վարժարաններն ալ, ոչ թէ անհատի մը կամ դրսէն եկած հասոյթովը, այլ նոյն իսկ թաղեցի պատուաւոր ազգայնոց նպաստիւք, ձեռնտուութեամբն ու օգնութեամբը կը մատակարարուին ու կ'պահուին, այն ազգայնոց՝ որք մեծ մասամբ իրենք ալ ժամանակաւ Ներսիսեան վարժարանի արդիւնքն եղած են, և թաղին ազգային վարչական գործոց մէջ ալ շատ քիչ գործակցութիւն, ազգեցութիւն, պատիւ

կամ յարգանք ունին ու կ'վայելեն, սակայն և այնպէս թող Ներսիսեան ազգ. վարժարանը, իրենց որդւոցը բարոք դաստիարակութեանը համար աւելի մասնաւոր դպրոցներ կը նպաստաւորեն:

Եթէ այդ անձանց ինչպէս որդեսէր, նոյնպէս և ազգասէր ալ ըլլալուն վրայ կատարելապէս համադրուած ըլլալինք, թերևս փոքր կասկած մը յղանայինք թէ մի' գուցէ ասոնց մասնաւոր դպրոցներն օժանդակելու նպատակը՝ բուն իսկ Ներսիսեան ազգ. վարժարանն անվարկելու կամ անշքացնելու դիտումն եղած ըլլայ: Բայց այնպէս չէ, մեք գիտենք և կ'ըկայինք թէ այդ անձինքն իրենց զաւակներն ուրիշ մասնաւոր դպրոցներ զրկելուն հետ միատեղ, նաև չեն զլանար յօգուտ թաղին աղքատաց, եկեղեցւոյն և դպրոցին՝ ձեռքբերուն եկած օգնութիւնն, նպաստն ու բարեօրական զգացումն ի գործ դնելու:

Ինչ բան է ուրեմն, որ այս անձինքն թաղին ազգ. հաստատութեանց այսքան համակիր և նպաստաւոր ըլլալովն հանդերձ, հարկադրուած են իրենց զաւակները թաղին բուն ազգային վարժարանը չզրկելով, ուրիշ մասնաւոր վարժարաններ յղելու:

Տարակոյս չկայ թէ, մարդո՛ մասնաւոր ընտանեաց հայր մը, ինչքան անկեղծ սէր և զգացում մ'ունենայ իր ազգին վրայ, անկէ շատ աւելի սէր ու զգացում մը կ'ունենայ բուն իսկ իւր զաւակացը վրայ, մարդ սաւելի որդեսէր է՝ քան թէ ազգասէր, ինչ բարիք որ կ'ուզէ իր ազգին՝ բնականաբար անկէ աւելին կուզէ որ ըլլայ իր որդւոյն համար: Ասի անհակառակելի, ուստի և անմեղադրելի

զգացում մնէ: Հետեաբար անոնք՝ որք իրենց զաւակը ազգային վարժարանը չուզելով զրկել, մասնաւորաց դպրոցներ կ'զրկեն, իրենց որդեգիրութենէն զրկեալ այդպէս կ'ընեն կոր ըսել է, ասկէ ալ աս' կ'մակաբերուի թէ, այդ անձինքն իրենց որդեգիրութիւնը և հարկ եղած խնամքը գոհացնող ընթացք մը չգտնելով ազգային վարժարանին մէջ, իրենց զաւակը ասկէ առնելով ուրիշ մասնաւոր վարժարաններ զրկելու հարկադրուած են, որպէս չի զաւակին լաւ, բարոք և իրենց ուզածին պէս դաստիարակութիւն մ'ստանայ:

Ահաւոր է մտածել թէ այս անձինքն իրենց զաւակներն ազգային վարժարանէն հանելէ առաջ՝ աշխատած չ'լինին որ այդ վարժարանը իրենց ուզած բարոք և բարեկարգ վիճակին մէջ գրուի, որպէս զի այդ ընթացքէն իրենց տղայքն ալ օգտաւորելով՝ ուրիշ տեղ գիւղերու պէտք չունենան:

Այս ջանքն անպատճառ եղած է, բայց ասկէ ետքն ալ յիշեալ անձանց իրենց տղայքը ուրիշ մասնաւոր վարժարան չըրկելին կապացուցանէ թէ՛ ընտանեաց հայրերն, որոնք իրենց որդւոցը լաւ և բարոք դաստիարակութեանն ու կրթութեանը աւելի հոգ կ'տանին և ոեւէ ծախք ու զրամական նպաստ չեն զլանար, ասոնք համադրուած գոյացուցած ըլլալու են որ ազգային վարժարանին ընթացքն անուղջայ ըլլալով, իրենք ալ ազատ են զաւակին ուրիշ դպրոց զրկելու:

Սոյն համադրումն ու ընթացքը խառնակի Ներսիսեան երկսեռ վարժարանի Հոգաբարձութեան և թաղ. խորհրդոյ այնքան մեծ պատիւ բերելու հանգամանք ու բնութիւն մը չուն

ընդ ալ պատկանիւ, Բաւարի
տիրութեան, իրենց թշուառ-
ութիւնները մանրամասն տե-
ղեկագրեցին և Օսմ. տէրու-
թեան արտաքին քաղաքակա-
նութեան նպաստաւոր դիրք մը
գտնեցին: Եւ իրօք խնդիրը մի-
այն սլափեանց խնդիր չէր, այլ
քննահանուր քրիստոնեայ ժողո-
ւորդոց խնդիր, այս տարրե-
քոյութեամբ որ առաջինները
մեծ պաշտպան ունէին, իսկ
միւսներն անպաշտպան էին:
Քայց ինչպէս կարելի էր զլա-
նալ հայոց ինչ որ սլափեալուն
չնորհելու համար թեղեալութե-
լը կ'որոտային:

ԵՐԵՎԱՆ

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՐ

Վերջապէս Պէկեան էֆ. ի'
Հայկական խնդրոյն համարա-
տուութեանը վրայ՝ ամիս ու
քէսէ ի վեր է սպասեալ քննա-
դատութեանց ընթերցումը ե-
րէկ տեղի ունեցաւ, և ամեն
մարդ լսեց դորա պարունակու-
թեան ինչ բլալը:

Ժողովը նախ քաղ. ժողովոյ
պակաս անդամաց ընտրութիւնը
կատարելէն յետոյ, դիւանը Պէ-
կեան էֆ. ի' մէկ նամակը կար-
դալ տուաւ, զոր քիչ մը վերը
հրատարակած ենք, և զոր Ս.
Պատրիարքը դիւանին յանձնե-
ր ի յընթերցումն:

Նամակը կորագրուելէն յե-
տոյ, առանց նշանակեալ Օրա-
կարին անցնելու, Ս. Պատրիար-
քը յայտնելով ժողովին թէ քա-
նի որ Պէկեան էֆ. կ'պնդէ ժո-
ղովոյ ստեանը կարգաւոր, եւ
թէ իրաց այս վիճակէ ալ իս բն-
երկար շարունակելը՝ անբարե-
ւէ կընէ իր կապութիւնը և կե-
ցած կասկածները կ'զօրացնէ, կը
խնդրէր ժողովէն որ այս ան-
գամ իրեն բացառութիւն թող-
տրուի ըստ իւր պահանջման որ
Պէկեան էֆ. կարգայ իր դրու-
թիւնը յատենի ժողովոր:

Եռսուտֆեան էֆ. իրեն ա-
տենապետ՝ օրինական դիտողու-
թիւն մը կընէ թէ Ս. Պատրիար-
քն իր այս առաջարկութիւնը
գրաւոր պէտք էր տալ, որ քը-
ուէի ենթարկէ, իսկ Ս. Պատրի-
արքը այս անգամ՝ օրինական
ձևեր պահելու հարկ մը չկենա-
լը յայտնելով, կ'պնդէ որ ան-
պատճառ թող տրուի կարգա-
լու, յաւելլով միանգամայն որ
եթէ թող չտրուի՝ ինքն այլևս
այս բողոքէն անդին ոչ եւս է
Պատրիարք:

Ատենապետը երկար բա-
ցատրութեամբ՝ ժողովին նա-
խորդ որոշումը յուշ ածելով
կըսէ թէ Պէկեան էֆ. ի' գրու-
թիւնները հոս կարգացնել չը
տալը ժողովն իրեն անձնապա-
տաւոր է:

ուսմեան կետ մ'ըմբռնած է
թէպէտ, բայց իւր Պատրիարքը
սիրելուն համար, պատրաստ է
հանդուրժել նորին հրաժարման
սպանաւաղացը, իսկ թէ առանց
վիճաբանութեան ալ չկրնար
զայդ առաջարկութիւնը ժողո-
վոյ քուէին դնել: Ս. Պատրիար-
քը կ'պնդէ թէ՝ այս անգամ տ-
առանց ունէ վիճաբանութեան՝
պէտք է թող տալ որ կարգայ,
որպէսզի ունկնդիր ժողովորդն
ալ անձամբ տեսնէ և համոզուի
թէ ինչ աստիճան ստուգու-
թիւն ունին իր վրայ ամբաս-
տանութեամբ այդ կեղծեաց ու
խաբէութեան կասկածներն, եւ
թէ ինքը պատրաստ է ամեն
մէկ ըսելիքին ալ պատասխան
ու բացատրութիւնը տալ, բայց
անկէ ետքը անկարելի է իրեն
Պատրիարք մնալ, ուստի ինքն
արդէն որոշած է վերջնապէս
հրաժարիլ այս անգամ Պէկեան
էֆ. կարգայ թէ ոչ, և հրաժա-
րականն ալ արդէն պատրաստ
տած է, ըսելով կ'հանէ հրա-
ժարագիրը ցոյց կ'տայ, որոյ
վրայ թէ՝ ժողովէն և թէ՝ ուն-
կընդիր ժողովորդէն՝ «չենք ըն-
դունիր» ձայները կ'լսուին: Ետ,
կըսէ Ս. Պատրիարքը, պիտի տամ
այդ բացատրութիւնները, եւ
պիտի զոհեմ ինքզինքս, որպէս
զի ազգս ազատեմ, զի Եւրոպա-
յի մէջ մեր ազգին համար ար-
դէն կըսուի կոր թէ՝ «նմիաբան»,
զիրար չհասկցող և երկպառա-
կեալ ժողովորդ մնէ, եւ չեմ
կրնար համբերել որ ժողովորդին
մէջ խորտումն ու խռովութիւնը
ճարակելով՝ այդ դիտողութիւն-
ներն հաստատուին, ուստի թող
տուէք որ կարգայ հոս:

Ատենապետը կրկին բացատ-
րութեան ելնելով, յուզմունքն
ու քրթմնջութիւնը կ'սասականայ
ժողովին ու ժողովորդին մէջ, և
երբ քանի մ'երեսփոխանաց ա-
ռաջարկութեանը վրայ՝ դիւանը
քառորդ մը դադար կ'տայ ժո-
ղովոյն, Ս. Պատրիարքը յանկարծ
գէպի դիւանը, յառաջանալով,
քսակ մը և թուղթ մը կ'դնէ
դիւանին վրայ. — «Ասանք պատ-
րիարքական կնիքներն են, աս
ալ հրաժարականն է, ինչ որ
կուղէք անանկ ըրէք» կըսէ ու
մեկնելով սրահէն՝ շիտակ Մա-
տենապետանը կնիքէ:

Իսկոյն ազմույք կ'մեծնայ
ժողովորդին մէջ, որոցմէ 200ի
չափ անձինք Ս. Պատրիարքին
գրեմելով աննկարագրելի աղա-
ղակաւ, կ'յայտենն թէ չեն ըն-
դունիր իր հրաժարականը և կը
թախանձեն որ նորէն վար ժո-
ղովին իջնէ:

Ընդհանուր խառնակութենէ
մը ետքը, որ կէս ժամ տեւեց,
վերջապէս Ս. Պատրիարքը պաշ-
տօնական վեզարն հանելով և

զլատրիլ դնելով, իրեն պարզ
եկեղեցական մը կիջնէ ժողովը
և իր աթոռը կ'բաղմի, նիստը
կ'կողմուի, և շատ թախան-
ձանքներէ վերջը, կնիքներն ու
հրաժարագրերն իրեն ետ
դարձուէն ետքը, հրաման կը-
նէ Պէկեան էֆ. ի' որ երէկ կար-
գայ իր գրութիւնները:

Պէկեան էֆ. բեմը կեցնէ,
նոյն ժամայն ատենապետն ու
ատենադպիրը վար իջնելով կը
թողուն դիւանը թափուր, Պէկե-
ան էֆ. դիւանի անգամներն
իր տեղը կ'հրաւիրէ որ այնպէս
կարգայ, իսկ Ս. Պատրիարքը
կըսէ թէ՝ այսօր ինքը պիտի ը-
նէ ատենապետութիւնը, և կը
հրաւիրէ կարգաւ:

Պէկեան էֆ. կսկսի կարգաւ
իր քննադատութիւնը, որ ժամը
8 1/2էն կ'տեւէ մինչև 11, ամ-
բողջ գիրը 3 մասի բաժնելով և
եղրակացնելով թէ Ս. Պատրի-
արքը առանց ազգին կամքը
առնելու գործեր է, թէ իր
զխմամբն ազգովին բլալու
հանդամանքէ զուրկ էին, և թէ
երկղիմի քաղաքականութիւն
մը բռնութեամբ և ոչ մէկ տէրու-
թեան ալ վստահութիւնն ու
համակրութիւնը կարելի չէ եղի-
ր ստանալ, և յապացոյց՝ յառաջ
կ'ընէ իւր թղթակցութիւններ-
ը Ս. Պատրիարքին հետ, Գոնկ-
րէին ներկայացեալ ծրագրի մը
պատճէնը և խորէն նորպէս
որոտգանին մէկ նամակը առ-
Պէկեան էֆ. ուղղեալ, Ասոնցմէ
կ'հետեւնէ թէ այդն իր վա-
փաքին չհասցնելու համար դիտ-
մամբ այս ընթացքը բռնութե-
լը թերցման միջոցին շատ մը
կետերը Ս. Պատրիարքը ընդ մի-
ջելով թափէ, և մէկ մասին
ալ սխալ կամ անտեղի բլալը
ցոյց կ'տայ, և հրաման կընէ Պ.
Մ. Չերապին, որ Գոնկրէին վե-
րաբերեալ հայկական խնդրոյն
բոլոր գործողութիւններն ալ
մանրամասնօրէն հրատարակէ,
(բայց կ'մոռնայ ըսելու թէ ինչ
լեզուաւ, զի Պ. Մ. Չերապ իրեն
յատուկ լեզու մը ընտրած է,
դեռ շատ կանուխէն ազգային
վերանորոգիչ մ'ըլլաւ համ-
բաւոյ տենչէն մղեալ):

Յաւարտ ընթերցման երբ
Ս. Պատրիարքը ոտքի ելնելով
կ'պատրաստուէր մի առ մի հարկ
եղած պատասխանները տալու,
25 երեսփոխաններէ ստորագ-
րեալ Օրակարգ մը կառավար-
կուի, որով ժողովը Պէկեան էֆ. ի'
քննադատութիւնը լսելէն յե-
տոյ զանոնք առ ոչինչ կ'համա-
րէ, և իւր խորին ու անմոռաց
չնորհակալութիւնը Ս. Պատրի-
արքին յայտնելէն յետոյ, հայ-
կական խնդրոյն մէջ իւր մատու-
ցած անշահաւէր և անձանձիր
ծառայութեանցն համար, կանց-

նի իւր Օրակարգին Սոյն առաջ
շարկը մեծագոյն մասամբ կըն-
դունուի, և ատենանք կ'վերնայ:

Պէկեան էֆ. ի' ամբողջ քնն-
նադատագիրն այսօր աչքի առ-
ջն չունենալով, այդ մասին
սէ կարծիք մը չենք չու գի-
շայտնել ատենօր: Միայն շը-
նորհակալ ենք Ս. Պատրիարքէն
որ ըստ մեր առաջարկութեան,
հայկական խնդրոյ քննութեան
ուղղութիւնը ժողովէն հանելով
և ինքն իր ձեռքն առնելով,
թէ հասարակութեան հետա-
քրքրութեանն ու յուզմանը
վախճան մը տուաւ, և թէ ժո-
ղովն ալ անել բաւղէ մը ազա-
տեց, ուր ինկած էր իր նախորդ
անտեղի որոշմամբ:

Մոռցանք ըսելու թէ ժողո-
վոյ երեկուան նիստին մէջ՝ ոչ
թորէն սրբազան ներկայ էր, և
ոչ փափաղեան ու Գրիգորոս
էֆ. ներն, որոց բացակայութիւ-
նը շատ աչքի կ'ընթերցէր:

Գեր. Խորէն որոտգան բէ-
թէրպոյրիկն Ս. Սոկրատի թան-
գարաններէն 200 կտորի չափ
հատ ընտիր գիրքեր ժողովորդ
բերեր իբր ընծայ Ղալաթիոյ
Մատենադարանին յանձնել է:

Գաւառներէն գիրքեր եկած
է Ֆրէնկեան վաճառատունը որ
իր հօկաւ 15ին գործադրելու բո-
լոր թիւերն ալ շահող վիճակա-
տանաց Պօլսոյ վաճառման ճիւ-
ղերուն պէս իրենց ալ արտօ-
նութիւն տրուի մինչ հկտմ: 11
վաճառումինն դադարեցնել քանի
որ հկտմ: 7 գաւառները պար-
տաւորութեամբ էին գոցել իրենց
հաշիւը, հետեւաբար յիշեալ-
ներուն հեռագրութեամբ հկտմ:
11ին գոցել հաշիւներն:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԻ

Այս անուագ հոսած

Հոնտրա 18.—Ներքին գործ-
ծոց պաշտօնեայ Պ. Գրօն երէկ
խօսած մէկ կարեւոր ատենա-
բանութեանը մէջ ըսաւ թէ
Արգիւտ իւր բոլոր ազգեցեալ
թիւնն ի դործ պիտի դնէ Պեր-
լինի Գոնկրէին որոշումները
գործադրել տալու, և թէ Կիպ-
րոսի վարչութիւնն ալ բարեօք
կառավարութեան մը օրինակը
պիտի ըլլայ բոլոր Ասիոյ համար:
Արգիւտ չուզէր, ըսաւ, իր
Հնդկաստանի սահմաններն ընդ-
արձակել, բայց հոգ նոր ազ-
գեցութիւններ ըլլալուն ալ չը
կրնար տոկալ, այլ կուգէ որ իր
անթխտելի գերիշխանութիւնը
յորդուի:

Հոնով 18.—Պոլսոյ կայ թէ
արտք. և պատերազմի գործոց
պաշտօնեայ հրաժարական տա-
լով Թադաւոր դեռ չէ ընդուն-
ներ:

Բարիկ 18.—Իկնաթիւն զո-
րապետը Բարիկ հասաւ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս անուագ բացուեցաւ 1224
Թղթադրամ 336.00
Բումբէլի 44 74

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ՀԱՅԿԱՆՈՅՑ ՎԱՐՓԱՐԱՆԻ
ԵՖԵՆԻ-ԳԱՐՈՒ

Յառաջիկայ կերակրէ օր՝
հսկա. 8 ժամ 6ին յիշեալ վար-
ժարանի մէջ՝ բազմահմուտ Հայ
գրագէտներէն Մեծ. Յովհան-
նէս Պատուելի Տէրոյեանց պի-
տի տտեանխօսէ Ազգային կա-
րէոր նիւթի մը վերայ :

Երկուեւ վարժարանի աշա-
կերաններէն ալ քսանէն աւելի
մանկունք և մանկուհիք ալ
հակիրճ հայրենասիրական ճա-
ռեր, հատընտիր տաղերգու-
թիւններ և իմաստահալ բա-
նախօսութիւններ պիտի ար-
տի արտասանեն, յորս նշանա-
ւոր է՝ «Ունեցի Հայ տղան» —
«Գրասէրն ու գարգասէրն» —
«Ոսկէդարն ու կրակէդար» կոչ-
ուած բանախօսութիւնք, և առ-
ի մեծարանս հանդիսականաց
դաշնակահարութեամբ Ազգա-
յին երգեր պիտի նուագեն :

Խնամակալութիւնը ամեն
նախագիշտ պատրաստութիւնն-
բնի ի դուրս դրած է հանդիսիս
բարեկարգութեան և վայելչու-
թեան համար, մոնաւանդ ուն-
կընդրութեան դիմող ազգային-
ներն գոհացնելու և օգտելու
մասին, որ բուն իսկ Լսարանիս
նպատակն է :

Լսարանիս մուտքն է մեծե-
րու համար 2 դահլիսան ողջ
թղթագրամ, իսկ աղայոց հա-
մար 1 դահլիսան ողջ թղթա-
գրամ :

Սոյն առթիւ Հայկանոյշ
վարժարանի աշակերտահեաց
տնայտ. ահայ մէջ պատրաստած
ձեռագործական նիւթոց ԺԲ.
րդ. վիճակահանութիւնն ալ պի-
տի կատարուի, որոյ տոմսերն
արդէն 3 դահլիս. արժողու-
թեամբ շրջաբերութեան ելած է :

Սիրելի է մեզ յուսալ թէ՝
յառաջագիւմսէր ազգայինք
մեր պիտի փութան իրենց ներ-
կայութեամբն պատուել սոյն
Հայկական Լսարանը թէ՝ ի քա-
ջակերտութիւն աղքատ մանկու-
ւոյն դաստիարակութեան և թէ
յանուն Հայոց Հայրենեաց
բարեօրն և վերածնութեան հա-
մար խօսուելիք ատենախօսու-
թիւններէն բարոյապէս օգտե-
լու :

Խնամակալ

Հ. Վ. Դիմաքեան

5 հոկտ. 1878

ԵՖԵՆԻ-ԳԱՐՈՒ

Տէր,

Խաղաղի Ս. Ներսիսեան
վարժարանի Սանուց բնկերու-
թեան ընդհ. ժողովը նիստ ունի
յառաջիկայ կերակրէ 8 հկտմ.
սոյն վարժարանի ուսումնասը-
բահին մէջ, ժամը ճիշդ 6ին :

Կիւնդուրի Մեծ. ընկերնե-
րէն որ բարեհաճին նոյն օրը
ներկայ գտնուիլ բնկերութեան
նիստին :

Փախ Ասնդալը.
2 հկտմ. 1878 ընդհ. ժողով.

Խաղաղի Ս. Չեքու

ՕՐԱՆԱՐԳ.

1) Ընթերցում և վաւերա-
ցում նախորդ նիստի ատենա-
գրութեան :

2) Ընտրութիւն ատենապետի.

3) Համարութիւն. Տն. ժողով.

ՎԻՃԱԿԶԱՆՈՒԹԻՒՆ.

ՅՐԵՆԿԵԱՆ ԴՐԱՏԱՆ

610 ԲԱԺԻՆ

ԲՈՒՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԱԼ ՎԱՍՏԿՈՂ.

Անդադրու

Հրադարձում Գործարարի

1878 Հկտմ. 15/27

ցերեկ ժամ ճիշդ 8

ՄԻՋԱԳՈՐԴԱԿԻ ԹԱՏՐՈՆԵ

Տոմարակալին 55 զրուշ

ողջ թղթագրամ

— — — — —

Շան.—Տոմարակալ կորսնցնողը
բան մ'ալ պահանջելու իրա-
ւունք չունենար :

— — — — —

Բոլոր Տոմարակալ շահելիք
նիւթոց ծանրագին միջանակնե-
րն հետեւեալ ցանկին մէջ կը
տեսնուին :

— — — — —

ՅԱՆԿ

ԲԱԺԻՆ
Ա. 1 Երկու հատ գրութիւն արտակեր-
նէր Գ.Ա.Ր.Ի.Ն. և Ա.Ն.Ի.Ն. ու-
կեցած շրջանակօք, Վիեննայի
Արուեստահանդիսէն բերել
արուած, մոմազօծ կտաւի
վրայ ձեռագիր իւղա-
նէր (210 տանդիմէթր լայնքի
վրայ 110 տանդիմէթր բարձ-
րութեամբ) գրատան մէջ ի
տեսնուած 145.50

Բ. 1 Դաշնակ մը (Բիւնո) 2500

Գ. 1 Փառակազմ ոսկեզօծ պատ-
կերագրադ նոր Ատուռածա-
շուշ 1450

Դ. 1 Հետեւեալ 4 պատկերները 4
անգամէն յանձնելի

1) Մոմազօծ կտաւի վրայ
գեղեկական իւղաներկ տե-
սարան մը ոսկեզօծ շրջանա-
կաւ . 2) 3) 4) Վառնիկա-
ւոր Որսորդութեանց պատ-
կերներ

Ե. 1 Մէկ ձեռք թշուառք 10 հա-
տոր 405

Զ. 1 Մէկ ձեռք թշուառակաւ չէր-
եայ պատկերագրադ 8 հատ 500

Է. 1 Վոսորդի ներդուր . Պատկեր
մեծագիր 500

Ը. 1 Մէկ ձեռք հաղորդակի գի-
շերներ 6 հատոր

Թ. 1 Մէկ ձեռք Մօնթէ Բրիւթօ
6 հատոր

Ժ. 1 Որսորդութիւն Ասիոյ մաս-
կեր մեծագիր

ԺԱ. 162 (Յաջորդաբար շահելի) Սէր
Միւլիէի

ԺԲ. 50 » Թատրերգք Տաղը
Պ.Գրեկան և բը-
նակաւ պատմութիւն

ԺԳ. 25 » Օմի պատմ. Եֆե-
նիաց երկրի. հար-
ջէրեաց իրկի. հար.

ԺԴ. 50 » Պատմ. Հայկէ-
շապի պատկերով

ԺԵ. 10 » Սաղ. Գ. Ներշնչ.

ԺԶ. 5 » Մանգր. Պաշտօնի

ԺԷ. 25 » Իմաստասիրութիւն
ամուսնութեան և զըր-

524 ուսղը առ քաջի վար-
դան, առ Ամեն. Պատրիարք Տ. Տ.

Ներսէս վարժապետեան, առ բարձր.
Արքահամ բաշա, առ Սարգիս պէյ
Պաշտօն, առ Մեծ. Այվազովսքի

նկարչին, առ կարիպալտի և ըն-
ԺԸ. Միացած վերջին 86 բաժնից
հարաքա. չէրը վիցսիւան մրցանակ

պիտի ստանայ, որք են՝

1) Բնական պատմ. առն եւ
կնոյ պատկերադ, 2) Նախագեանցի
մեծագիր պատկեր, 3) Երկրագոր-
ծական բամպակի մշակութիւն, 4)

Օման բաշայի բնական պատկեր,
5) Մաղթանք տէրեկն. գեղագրեալ,
6) Աւթրէտ տը Միւլիէ :

Վիճակահանութեան հետեւեալ
օրը ճիշդ ժամ 6ին պիտի սկսն
բաշխումը :

ՀԱՆՐԱԹԻՎ ՈՒՐ. 6 ՀՈԿՄ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց 12.04

Գոց 12.17

Բարձր գին 12.18

Ցած գին 12.00

Թղթագրամ բաց 338 20

բարձր 338 30

ցած 338.10

ժամը 11 338.10

Փոխ. 63ի ֆր. 062.50

» 65ի » 066.00

» 69ի » 062 50

» 73ի » 055.00

Գանձատուն 29.00

Սօրիէթէ Ժէնէրալ 4 03

Սօրիէթէ Օթօման 3 10

Պանք տը Բօնաթ. 6.50

Բրէտի Ժէնէրալ 4.20

Թրամիլէյ 1.50

Բում. Երկաթ ուղի 43 50

ԸՆԹԱՅԻՐ ԴՐԱՄՈՅ

(Ո.Տ. արժ. 100 ար. 1 հաւաք)

Անդադր. տակի 109.18

Գաղա. » 87.17

Բօլ 89.16

Բարալտն արծաթ 16.20

» թղթագրամ 09.00

Բրըմից 51.10

Հինգնոց 20.20

Մէթալիք 21.30

Ճերմակ մէ ճիւղ 07.05

Պղինձ 178.00

— — — — —

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱՋԱՆ

ԳՏՆՈՒԱԾ

ՈՒ

ՓԱՆԱՍԵ

Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին
բուժեցնելու համար լուրջութեամբ
թէ՝ ներսէն և թէ՝ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ :

Ամեն տեսակ Գոլի, Բատմաք-
սի, մէլքի կամ միւլիքներու ցաւեր
ու նաև թանք, Բօլքա և այլ ա-
մառան հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս դեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով և կէս զաւաթ շուրի
մէջ, զիւր ապուրի մը զրգաւէն աւելի
շաքար, վրան լեցուր անուշի զրգաւ
մը Պանասէ ալէկ մը խառնէ ու
խմէ :

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուռնցքի համար դեղը վերայնեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգաւ այն լուրջա-
րութեամբ խմէ : Յօդադատի, Բիւմա-
թիւմի, Ուրքի ցաւի, Ստամոքսի ու
տեսակ տեսակ կանաչի ցաւերու հա-
մար դուրսէն փախստէ քսելով աղէ-
մը շփելու է : Այլապի ցաւի համար
քիչ մը բամպակի փախստէի մէջ
թաթիլելով ցաւած ակոսային վրայ
դնելու է :

Ամեն տեսակ երրորդ ցաւի մը հա-
մար դուրսէն փախստէ քսել հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե-
ն շուտ բժշկութիւն կըլլայ :

Մարմնոյ այրուած կամ ճմլու-
ած տեղերը բժշկելու համար վրան-
գը պատահածին պէս փախստէին
վրան ալէկ մը լեցնելու է : Գոտա-
կով և նիւ կտրուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արիւնը չսրբած շուտով
մը վերքը կապելու և կապին վրայէն
Փանասէ լեցնելու է միւլիք ու Լաւ մը

Թրջի փախստէն նաև արեան շրջա-
նը նարագայնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ :

Այս դեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը գոլին, ուղղալ կրնայ ան-
ձամբ փորձել. դինն աժան է : Կը
ծախուի Միւնստան և Բնկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղաթ-
լաթիւս Կ. Պօլսոյ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՈՏԱՍԱՆ ԿԵՍԱՐԱՍ
ԴՈՐՄ ՍՈՒԵՏՈՆԻՍՈՒՍ
Թ.Ր.Ե.Ն.Ե.Ս.Ս.Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ իզմիրի
Տէսէեան եղբորոց տպարանէն
իւրոյս ընծայուելով, կ'ծախուի
ԵֆեՆԻ-Ճամի Զիլիկիրէր ճառ-
տէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան

գրատունը, և ուրիշ գրաւա-
ճառաց քով, Գին 1 ֆրանք 25
սանթիմ,

— — — — —

ՄԵԹՈՏԻ ՎՐԱՅ
ԳՐԵՅ

Գ. ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ
Արեւելեան քիմիական ճարտար-
արտ.

Սոյն առաջին հատորը որ 185
երեսէ կը բաղկանայ, իզմիրի Տէսէ-
եան եղբորոց տպարանէն իւրոյս ըն-
ծայուելով կը ծախուի ԵֆեՆԻ Ճամի
Զիլիկիրէր ճառատէսի թիւ 2 Ս.
Ղուկասեան գրատունը եւ ուրիշ գը-
րաւաճառաց քով :

Գին մէկ քառորդ մէճիւս

— — — — —

ՀԱՄԱՌՈՏ
ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՐՏԱՅ ՀԱՄԱՐ

Մամուրեան Էֆէնտի յօրինած
և Իզմիրի Տէսէեան եղբորոց տպա-
րանէն իւրոյս ընծայուած սոյն ընտիր
գործին երկրորդ մասը, այն է Մե-
չին Գարու պատմութիւնը որ 808
երեսէ կը բաղկանայ, Պօլսո հանած
րկաւով, կը ծախուի ԵֆեՆԻ-Ճամի,
Զիլիկիրէր ճառատէսի թիւ 2, Ս.
Ղուկասեան գրատունը և ուրիշ գը-
րաւաճառաց քով :

Գին կազմակ օրինակին 4 ֆը-
րանք :

— — — — —

ՏՕԲԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԵՆՏԻ
ԴԱԼՅԱՆԱՆ

Մեծ Տօքթօր. Մ. Գալֆայիան
Էֆէնտի, Հինգշաբթի օրերը ժամը
6 էն մինչև 9 Կ. Պօլսո կէտիկ բա-
շա, Միւլիքիմ Ճառատէ փողոցը 17
թիւ իւր տունը, երկուշաբթի օրե-
րը ժամը 2 էն մինչև 5ը կոսկալ Գըր-
ձակեան Կարիէ Էֆէնտիի դեղա-
րանը ճիւղաբար հիւանդ նայելով,
Երեքշաբթի և ուրբաթ օրերն ալ
զարձեալ իր տունը ժամը 5 էն մին-
չև 8ը հիւ անդ պիտի ընդունի :

— — — — —

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
ՏՕՄԱՐԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՐՏԱՆԻ ԿՐԿԵԱՆԱՆ ՍՈՒՐ
ՈՐ ՊԱՐՈՒՆԱԿԵ

Փոխնակագրի, հաշուեցուցի, բեռ-
նագրի, վարկադրի, հաշուեթացի
և այլոց ձեւեր և օրինակներ :

Ի ՊԵՏՍ
Վարժարանաց և վաճառականաց
ի

Ն. ՏԻԻԶԵՆՃԱՆԷ

Տպագրեալ արդեամբք և ծախիք
Մ. Տիգրան Էֆ. Գարպէտեանի :

Կեդրոնականին է Պօլսո Մէր-
ճան շարը թիւ 55 Սրտեան Պաղ-
տասար աղայի գրատունը, Բերոյ
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրաւաճառաց քով :

Գին կազմակ օրինակին երեք
քառորդ մէճիւս :

— — — — —

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՃԱՆԷ

Տպագրեալ արդեամբք և ծախիք
Մ. Տիգրան Էֆ. Գարպէտեանի :

Կեդրոնականին է Պօլսո Մէր-
ճան շարը թիւ 55 Սրտեան Պաղ-
տասար աղայի գրատունը, Բերոյ
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրաւաճառաց քով :

Գին կազմակ օրինակին երեք
քառորդ մէճիւս :

— — — — —

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՃԱՆԷ

Տպագրեալ արդեամբք և ծախիք
Մ. Տիգրան Էֆ. Գարպէտեանի :

Կեդրոնականին է Պօլսո Մէր-
ճան շարը թիւ 55 Սրտեան Պաղ-
տասար աղայի գրատունը, Բերոյ
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրաւաճառաց քով :

Գին կազմակ օրինակին երեք
քառորդ մէճիւս :

— — — — —

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԷՆՃԱՆԷ

Տպագրեալ արդեամբք և ծախիք
Մ. Տիգրան Էֆ. Գարպէտեանի :

Կեդրոնականին է Պօլսո Մէր-
ճան շարը թիւ 55 Սրտեան Պաղ-
տասար աղայի գրատունը, Բերոյ
Մ. Վալսի գրատունը եւ ուրիշ Հայ
գրաւաճառաց քով :